

[H. C. Andersen.]

at holde sig oven vande. Men i dette forslag er der altså tale om støtte til produktion af film, og det er producenterne, der skal have denne støtte.

Nu vil det sikkert være alle bekendt, at af de film, vi så her i landet for år tilbage, var størstedelen af amerikansk oprindelse, jeg antager 65—70 pct. Det blev oplyst, at i 1939 vistest der 312 film her i landet, og heraf var de 207 af amerikansk produktion. Jeg behøver næppe at pege på, at dette nu må være forbi. Vi har brug for mange ting fra Amerika, så vi kommer vistnok til at indskrænke importen af film derfra. Standse importen af film derfra helt kan vi ikke, og det bør vi vist heller ikke, men vi kunne vel nok undvære en hel del af det, man kunne kalde sekundavarer, uden at der ville ske nogen skade derved, men så må man også give producenterne herhjemme sådanne vilkår, at de kan og vil lave film så gode, som det nu er muligt.

Jeg skal ikke komme ind på filmens betydning som kulturel faktor eller dens værdi som underholdende og oplivende element, men blot sige, at filmsproduktionen er en industri af betydning herhjemme. Mange tusind mennesker er beskæftiget i denne produktion, manuskriptforfattere, instruktører, kunstnere, musikere, håndværkere og mange, mange flere. Millioner af kroner går gennem forlystelsesafgiften ind i statens kasse. I 1947—48 indbragte afgiften af biografforestillinger 20 980 000 kr. Tallet er dalende, idet det i 1948—49 er gået ned til 19 mill. kr., hvilket tyder på, at der er en nedgang i biografbesøgenes antal. Endelig er der også det at sige, at enkelte tilfælde er film en eksportvare, som kan bringe fremmed valuta her til landet.

Nu er denne industri ude for så store vanskeligheder, at produktionen truer med at gå i stå, fordi der i de fleste tilfælde, som den forrige taler nævnte, produceres med tab. Til det eksempel, som er givet, vil jeg føje et andet, som taler sit eget klare, oplysende sprog om dette forhold. Det er rigtigt, at en film i dag næppe kan fremstilles under 360 000—375 000 kr., og måske er beløbet endda større, fordi alt er steget i de senere år, såvel kunstnerhonorarer som arbejdsudgifter i almindelighed. At det er dyrt at producere film, har vi jo nærliggende eksempler på i de to film, som staten har økonomisk delagtighed i, den såkaldte Sabroe-film og grundlovsfilmen, hvoraf den ene har kostet 600 000—700 000 kr. og den anden nær ved 1 mill. kr. Dette er vel nok lidt dyrt, så der kunne måske blive et pusterum i pro-

duktionen, hvad den slags film angår. Men regner man med en almindelig spillefilm, produceret af kyndige folk, til 375 000 kr., vil regnskabet stille sig således: billetpriserne, vi har her i landet, er, såvidt man kan se, de laveste billetpriser, der findes i Europa. De er opgjort til i gennemsnit 2 kr. 16 ør i de københavnske premierteatre og 1 kr. 26 øre i provinsen. Det vil da sige, at hvis besøget er nogenlunde ligelig fordelt mellem hovedstaden og provinsen, får man en gennemsnitsbilletpris på 1 kr. 71 øre. Heraf får staten $\frac{3}{8}$ eller 64,1 øre. Tilbage er der 1 kr. 6,9 øre. Heraf får producenten i leje af sit produkt 30 pct. eller 32 øre. Nu forudsætter vi, at filmen bliver en succes. Man vil da se, at en sådan film skal ses af 1 170 000 mennesker, for at producenten kan få dækning for sine udgifter. Han har ikke haft een eneste øre i fortjeneste, medens statskassen på filmen har tjent 750 000 kr. Det er en urimelig ordening, og det vil let indses, at det er meget få film, der opnår besøg af en million mennesker. Forudsætter man, at filmen ses af en halv million mennesker, tjener staten 320 000 kr.; producenten får godt og vel 160 000 kr. og har et tab på 215 000 kr. Under sådanne vilkår må produktionen give op.

Nu foreslås det i lovforslaget, at en fjerdedel af det beløb, som staten skulle have af de danske film ifølge de gældende regler, skal tilfalde producenten, og producenterne har erklæret, at hvis de får den støtte, vil de fortsætte produktionen. Det synes da at være rimeligt at give dem denne støtte, hvis man ikke vil slå denne industri ihjel. Gør man det, ja, så må vi enten undvære film eller importere en billigere vare, som alligevel tvinger os til at sende en bunke penge ud af landet.

Biograferne er nu engang folkets billige teater, og jeg finder det rigtigt at give støtte, for at vi kan få de bedst mulige film at se i de teatre, som søges af så mange mennesker.

Det er blevet sagt, at lovforslaget skulle i et udvalg, for at man kunne se på visse ting, bl. a. den halve million kroner, som stilles til rådighed fra undervisningsministeriet. Jeg finder det rigtigt, at vi behandler sagen i et udvalg, men er villig til at medvirke til, at lovforslaget får den hurtigst mulige gang gennem tinget.

Malchau: Jeg vil gerne gøre opmærksom på det uheldige forhold, at vi endnu ikke har modtaget fortrykket af den højtærede finansministers fremsættelsestale, således at vi ordførere faktisk kun har bemærkningerne til lovforslaget at henholde os til.